

1. března 1930. Řečeným prohlášením nevzdala se však žalobkyně práva z patentu, ana tím ještě nijak neprohlásila, že nemá patent, a nebyl jí tím odňat ani právní ani skutkový základ pro žalobu o náhradu škody, nýbrž vzdala se jen žalobního nároku na uznání patentu, nároku na zápočet a na odstranění předmětů, poněvadž již pominul důvod, proč podala žalobu, tudíž nechtěla, by o tomto nároku bylo soudem rozhodnuto. Křivdilo by se žalobkyni, kdyby se jí upřelo právo domáhati se nároku z patentu, ana se tím odpůrci — jsou-li jeho věcné námitky oprávněné — nestane újma.

Čís. 10230.

Rozvedená manželka, domáhající se na manželi žalobou placení výživného, má nárok na prozatímní výživné podle § 382 čís. 8 ex. ř.

(Rozh. ze dne 16. října 1930, R I 687/30.)

Návrh rozvedené manželky, by jí bylo povoleno prozatímní opatření placením výživného až do právoplatného rozhodnutí sporu o placení výživného, s o u d p r v é s t o l i c e zamítl, p o n ě v a d ě po provedeném rozvodu manželka, podavší žalobu o placení výživného, nemá nároku na zatímní opatření přiřknutím zatímního výživného podle § 382 čís. 8 ex. ř., ano o tom lze rozhodnouti jen rozsudkem (rozhodnutí bývalého nejvyššího soudu ze dne 16. dubna 1913 R II 391/13 a rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 20. září 1921 R I 1172/21 sb. n. s. 1184). R e k u r s n í s o u d zrušil napadené usnesení a uložil prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, znovu rozhodl. D ů v o d y: Podle § 91 obč. zák. jest manžel povinen, by poskytoval manželce podle svého jmění slušnou výživu. Při dobrovolném rozvodu závisí na dohodě manželů, zda a v jakém rozsahu se tato povinnost k výživě i na dále ponechává v platnosti (§ 1263 obč. zák.). Bylo-li soudcovským rozsudkem uznáno na rozvod, nezaniká tím ještě manželův závazek k výživě, neboť manželství trvá co do svazku dále. Nevinné straně jest dáno na vůli, by pokračovala ve svaatebních smlouvách, anebo podle okolností žádala přiměřené výživné (§ 1264 obč. zák.). Nemá-li ani ta ani ona nebo má-li i ta i ona strana vinu na rozvodu, může ten i onen z manželů žádati, by svaatební smlouvy byly prohlášeny za zrušené (§ 1264 obč. zák.). Jak právě zmíněno, nezaniká povinnost manžela k výživě ve všech případech soudcovským rozhodnutím, nýbrž jen v určitých shora řečených případech. V projednávaném případě nebylo přes ustanovení § 6 min. nař. ze dne 9. prosince 1897 čís. 283 ř. zák. vysloveno v rozsudku o rozvodu, zda ta neb ona strana a která má vinu na rozvodu, či zda ani tu ani onu stranu vina nestihá. Není tudíž podkladu k tomu, by bylo vysloveno, že zanikl nárok manželky na výživné proti manželovi. Pokud ale zánik výrokem o vině (nebo jinak) nenastal, trvá dále zákonný nárok manželky, neboť trvá i na dále manželství co do svazku. Tento v § 91 obč. zák. tkvící nárok manželky jest rozvodem jen v tom změněn, že nezní, jako § 91 obč. zák.

na poskytování výživného ve společné domácnosti, nýbrž podle § 1264 obč. zák. na poskytování výživného v penězích, právě tak, jako nárok manželky podle § 382 čís. 8 ex. ř., který rovněž zní na plnění v penězích. Není však příčiny, by ustanovení § 382 čís. 8 ex. ř. bylo omezeno jen na případy, kde manželka žádá výživu podle § 91 obč. zák. Neboť pak nebylo by lze ani v případě, kde byl vysloven rozvod jen z viny manželovy, poskytnouti manželce zatímni výživné podle § 382 čís. 8 ex. ř. což by zřejmě odporovalo úmyslu § 382 čís. 8 ex. ř., soudně přiznati manželce výživné ze zákona již před vynesením rozsudku, ježto manžel již podle zákona jest povinen poskytovat tuto výživu (Materialie II. strana 64 k ex. ř.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Tvrzení stěžovatelovo, že jeho manželka nemá nárok na výživné proto, že jejich manželství bylo z výhradné viny manželky rozvedeno, nemá opory ve spisech. Neprávem má stěžovatel za to, že rozvedená manželka nemá vůbec nárok na prozatimní výživné podle § 382 čís. 8 ex. ř. Podle § 91 obč. zák. jest manžel povinen, by poskytoval manželce slušnou výživu, přiměřenou jeho majetkovým poměrům, dokud toho soudním výrokem nebude sprostěn. Nárok manželky na výživné, třebaž prozatimné, nezaniká rozvodem manželství od stolu o lože a přísluší jí zejména, nemá-li vinu na rozvodu, potud, pokud manželství není pravoplatně rozloučeno, což jasně plyne z ustanovení § 117 obč. zák. Tím jest dán základ pro navržené prozatimní opatření a rozhodujícími jsou v té příčině ustanovení §§ 381, 382 čís. 8 ex. ř., najmě ano jejich účelem jest, by bylo manželce zabezpečeno právo příslušející jí proti manželu. Jest proto nárok rozvedené žalobkyně na navrhované prozatimní opatření po dobu sporu o výživné zcela odůvodněn (srovnej též rozh. čís. 6815 sb. n. s.). Bylo by protimyslným, by podáním žaloby o placení výživného měl býti staven nárok manželky na výživu až do pravoplatného vyřízení sporu, an jí i bez žaloby podle § 91 obč. zák. zásadně přísluší, pokud jí nebyl soudním výrokem oduznán. Jediným prostředkem k zabezpečení této prozatimní výživy jest jen zatímni opatření a jest v povaze věci, že nelze tu použiti ani zásady, že prozatimní opatření nelze povoliti, pokud by se jím předbíhalo rozhodnutí ve věci samé.

Čís. 10231.

Proti usnesení o ustanovení roku nebo lhůty k vysvětlivkám písemného posudku jest rekurs nepřipustným. Byl-li rekurs přes to rekursním soudem vyřízen, jest proti jeho usnesení nepřipustným dovolací rekurs.

(Rozh. ze dne 16. října 1930, R I 724/30).